

KONEVITSA RY

JÄSENTIEDOTE 2/2014

Tässä tiedotteessa
iloa ristin löytämisestä

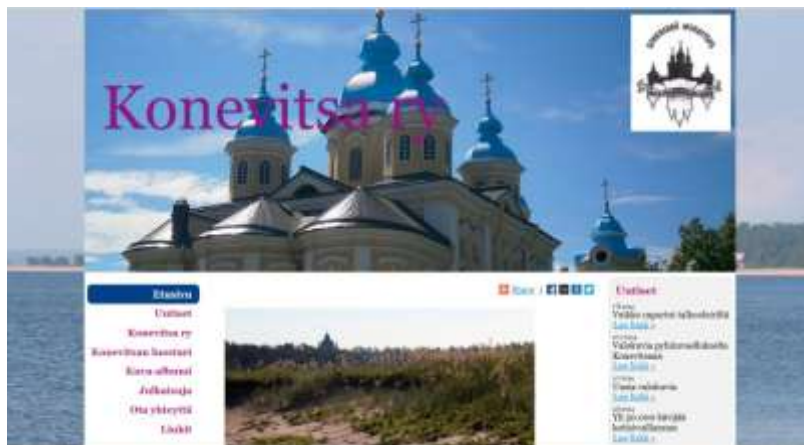

JÄSENTIEDOTE 2/2014 SYYSKUU 2014

Julkaisija Konevitsa ry.

SISÄLLYS

- 3 Ristisi olkoon matkasauvani,
Heikki Jääskeläinen
- 4 Haaveesta tuli totta, Helena Pavinskij
- 16 Täällä jossain on pyhittäjäisäkin kulkenut...
igumeni Aleksandr
- 19 Hengellisillä juurillamme Novgorodissa,
arkkimandriitta Sergei
- 21 Tainan kanssa talkoolaisena Konevitsassa 15.6.-2.7.2014,
Eija Rintahaka
- 25 Matkapäiväkirja Konevitsan pyhiinvaellukselta 30.6.-2.7.2014,
Kirsi Lukka
- 29 "Bolshoi" talkooleiri 27.7.-3.8.2014, Veikko Muuronen
- 32 Miten Konevitsa ry:n jäseneksi?

Lisää Konevitsasta yhdistyksemme kotisivuilta www.konevitsary.fi
ja Facebook-ryhmästä Konevitsan kävijät.

**KONEVITSA RY:N HALLITUS
VUONNA 2014**

Heikki Jääskeläinen, puheenjohtaja

Soittajantie 3 L 85, 00420 Helsinki
045 8551885
heijaa@saunalahti.fi

**Anna-Mari Hornborg,
varapuheenjohtaja**

Ruiskuja 8, 08100 Lohja
044 320 9014
amhornborg@yahoo.com

**Asta Rosenström-Fortelius,
sihteeri ja tiedotus**

Punahilkantie 2 A 1, 00820 Helsinki
044 31 33 740
asta.rosenstrom@gmail.com

Marja Rautava

Sölvenkuja 6, 78300 Varkaus
050 364 2189
marjakatariina@gmail.com

**Veikko Muuronen,
pienryhmien jäsenmatkat**

Kivitaskunkatu 7, 53950 Lappeenranta
0400 865 814
veikko.muuronen@pp.inet.fi

Kirsi Fahler

Merivalkama 20 A 16, 02320 Espoo
040 744 6536
k.fahler@gmail.com

Jarmo Ihalainen

Kauppakatu 19 C 18, 78200 Varkaus
040 747 5200
jarmo.ihalainen@ektenia.fi

Taloudenhoitaja

Riitta Vainikka

Gunnarintie 4 B 22,
01800 Klaukkala
050 540 9797
riitta.vainikka@saunalahti.fi

RISTISI OLKOON MATKASAUVANI

Useassakin tiedotteemme kuvassa näkyy puinen risti, jolla merkityltä paikalta alkoi se suuri kertomus, jota olemme usein kuulleet toistettavan ja josta on tullut osa Konevitsan ystävi-en omaakin kertomusta.

Risti on pystytetty Novgorodissa sen luostarin paikalle, josta Pyhittäjäisä Arseni lähti Laatokan saarelle mukanaan ikoni, jota myöhemmin alettiin kutsua Konevitsan Jumalanäidin ikoniksi.

Igumeni Aleksandrin ja arkkimandriitta Sergein johdolla saimme rukoilla muillakin Pyhittäjä Arsenin ja Konevitsan veljestön vaiheisiin liittyvillä pyhillä paikoilla. Pyhiinvaellus oli siksi historiallinen, että haluamme jakaa sen kohteisiin liittyvää tietoa ja kokemaamme yhdistyksemme jäsenille tiedotteemme kautta.

Pyhittäjä Arsenin jalanjäljissä kulkiesani muistin oman kirkkoni opetusta pyhien muistamisesta, että "kutsukumuksemme mukaisesti seuraisimme heidän uskoaan ja hyviä tekojaan".

Näin yksinkertainen on pyhiinvaelluksemme perustelu, jonka eri kirkoista tulevat voivat jakaa. Yksinkertainen oli myös pyhiinvaelluksemme päämäärä: puinen risti.

"Ristisi olkoon voimani, se olkoon matkasauvani." Virsi 298:5

Heikki Jääskeläinen

Igumeni Aleksandr ja arkkimandriitta Sergei lähestyvät Lisja Goran ristiä.

HELENA PAVINSKIJ

HAAVEESTA TULI TOTTA

Lukiessani ja kääntäessäni pyhittäjä Arseni Konevitsalaisen elämäkertaa sekä kuunnellessani lukemattomia kertoja akatistosta minulla heräsi jo Konevitsan palauttamisen alkuaikoina halu löytää se historiallinen paikka, jossa pyhittäjä Arseni vihkiytyi munkiksi ja mistä hän lähti perustamaan Konevitsan luostaria. Myös Derevjanitsan Ylösnousemuksen luostari, veljestön turvapaikka kiinnosti.

Kului 20 vuotta, vuosien varrella "kaivoin" esiin tietoja sekä Lisja Goran että Derevjanitsan luostareista, sen mikä oli saatavilla. Tiesin ennestään, että luostarit sijaitsevat Suur-Novgorodin alueella. Vähitellen sain selville kummankin luostarin sijaintipaikan. Tiedoista selvisi, että Lisja Goran luostari on hävitetty vuonna 1764 ja sen paikalla on nykyään vain puinen risti. Derevjanitsan luostaristakin on jäljellä vain kaksi 1800-luvulla aikaisempien kirkkojen paikalle rakennettua temppeliä. Kaikesta tästä huolimatta oli kova into päästä kokemaan ja näkemään nämä paikat. Joskus puhuin siitä ääneen.

Konevitsa ry:n hallituskin suunnitteli kokoontuvansa Novgorodissa. Useiden vaiheiden jälkeen kokousmatka voitiin toteuttaa 1.-4.5.2014. Minulle uskottiin matkajärjestelyt.

Koska suurin osa lähtijöistä olisi ensimmäistä kertaa tässä yhdessä Venäjän vanhimmista kaupungeista, neljän päivän matkaohjelmaan piti sisällyttää Suur-Novgorodin monia tutustumiskohteita.

Torstaina 1.5. illalla me - kuusi hallituksen jäsentä, kaksi kutsuttua ja minä tulkkina – saavuimme Suomesta Novgorodiin. Konevitsan luostarin johtaja, igumeni Aleksandr liittyi kuljettajansa kanssa seurueeseen seuraavana päivänä kuten myös arkeologiasiantuntijamme, Novgorodissa asuva akateemikko Aleksandr Saksa.

Perjantaina 2.5. tutustuimme Novgorodin Kremliin, pyhän Sofian katedraaliin, Jaroslavin pihaan ja Kauppapuoleen, mutta mikä tärkeintä, menisimme Konevitsan luostariin liittyville paikoille.

LISJA GORAN JUMALANÄIDIN SYNTYMÄN LUOSTARI PYHITTÄJÄ ARSEININ ELÄMÄKERRASSA JA HISTORIAKIRJOISSA

Lisja Gora tarkoittaa ”Ketun mäki”. Rakkaalla lapsella on monta nimeä. Lisja Goran luostarilla niitä riittää: Lisogorsk, Lisizki, Lisitshij, Lisij. Tämä on se luostari, jossa pyhittäjä Arseni Konevitsalainen aloitti kilvoittelunsa ja vihkiytyi munkiksi.

”Haluten päästä osalliseksi käsittämättömästä, pyhiä varten taivaallisessa Jerusalemissa kätkeystä tiedosta, sinä pyhittäjäisiä Arseni, hylättyäsi kaiken maallisen asetuittasumaan vuorelle, Novgorodin alueella sijaitsevaan luostariin ja siellä enkelienkaltaista elämää viettäen, tulit pelastuksen tieksi kaikille niille, jotka sinulle huutavat...:”
Akatistoksen 2. iikossi

Pyhittäjän elämäkerrassa lisäksi sanotaan:

”Pyhittäjäisämme Arseni syntyi kunniakkaassa Suuressa Novgorodissa kristillisessä perheessä... Jo varhaisesta lapsuudesta hän halusi palvella vain Jumalaa. Hän jätti vanhempansa ja kartanon ja omaisuuden ja kieltäytyi kaikesta maallisesta ja lähti erääseen luostareista, jonka nimi oli Lisja Gora. Hän vihkiytyi enkelielämään...”

”...Pyhittäjä Arsenilla oli halu päästä Pyhälle Vuorelle (Athokselle)... Hän meni igumenin luokse, jotta tämä siunaisi hänet lähtemään sinne. Athoksella hän eli kolme vuotta, tehden työtä veljestön eteen...”

...Kolmen vuoden kuluttua Athoksen luostarin igumeni siunasi hänet palaamaan takaisin Novgorodiin ja antoi Arsenille mukaan Pyhimmän Jumalansynnyttäjän ikonin - Svjatogorskin (Pyhän Vuoren Jumalanäiti) ja antoi mukaan myös Pyhän Vuoren luostarisäännön...

...Arseni palasi Suureen Novgorodiin ja toi Pyhän Vuoren siunauksen. Suuren Novgorodin Sofian - Jumalallisen Viisauden - piispanistuimella oli silloin arkkipiispa Johannes. Arseni tuli arkkipiispan luokse ja kertoi Pyhän Vuoren siunauksesta jaanoi siuna-

usta perustaa luostari Pyhimmän Jumalansynnyttäjän syntymän kunniaksi. Arkkipiispa siunasi Arsenin ja antoi hänelle kaiken tarpeellisen. Pyhittäjä Arseni astui venheeseen ja purjehti sillä Olhava -jokea pitkin suurelle Nevo -järvelle (Laatokan järvelle), ja Jumalan avulla ja Jumalanäidin sallimuksesta saapui saarelle, jota kutsutaan Konevitsaksi...”

Näin vuonna 1393 pyhittäjä Arseni perusti Konevitsan luostarin.

Lisja Goran Jumalanäidin syntymän luostari on perustettu oletettavasti 14. vuosisadan keskivaiheilla Pienen Olhavanjoen vasemmalle rannalle.

Täällä pyhittäjä Arseni Konevitsalainen noin 20 vuoden ikäisenä vihittiin munkiksi. Hän kilvoitteli tällä paikalla kymmenisen vuotta ja lähti täältä Athokselle. Kolmen vuoden kuluttua hän palasi tänne Pyhäältä Vuorelta ja toi mukanaan Athoksella siunaukseksi saadun Jumalanäidin Akatistos -ikonin (myöhemmin Jumalanäidin Konevitsalainen ikoni) ja Pyhän Vuoren yhteisasuttavan luostarin säännöt.

Vuonna 1393 Novgorodin arkkipiispa Johannes siunasi Arsenin lähtemään perustamaan uutta luostaria. Täältä hän lähti ja päätyi Jumalan kaitselmuksesta Konevitsan saarelle perustaen sinne uuden luostarin.

Lisja Goran luostari sijaitsee noin 7 km pohjoiseen Novgorodista ja noin 3 km ennen Hutinin luostaria. Tällä paikalla on ollut luostari jo ennen vuotta 1386, jolloin se poltettiin. Tuolloin novgorodilaiset taistelivat ruhtinas Dmitrij Donskoin sotajoukkoja vastaan. Jotteri luostarin omaisuus olisi joutunut ruhtinaan sotilaille, monet Novgorodin alueen luostarit poltettiin, niiden mukana Lisja Goran luostari. Kuitenkaan luostari ei kadonnut, vaan kolmen vuoden kuluttua se rakennettiin uudelleen.

Novgorodin kronikassa mainitaan, että toukokuussa 1392 Jumalanäidin syntymän puinen kirkko paloi, mutta seuraavana vuonna rakennettiin paikalle kivinen kirkko. Vuonna 1403 kirkkoon maalattiin freskot. Vuonna 1410 arkkimandriitta Varlaam rakennutti kivisen portin päällä olevan kirkon, joka vihittiin pyhän Varlaam Hutinilaisen muistolle.

Vuodelta 1421 on maininta, että luostarin ruokavarastojen hoitaja oli ehdolla Novgorodin piispanistuimelle, ja kahdeksan vuotta myöhemmin toinen ehdokas Eufimi II valittiin arkkipiispaksi Lisja Goran luostarista. Eufimin sanotaan ”olleen aikaisemmin Lisogorskin lavran igumeni”.

Lisja Goran luostarin kuuluisimmat kilvoittelijat ovat: pyhittäjä Arseni Konevitsalainen, igumeni Ilarion, josta v. 1396 tuli Moskovan Simonovin luostarin arkkimandriitta ja myöhemmin Kolomnan piispa, pyhittäjä Eufimi Novgorodilainen, josta 1429 tuli Novgorodin arkkipiispa. Tämä on se arkkipiispa Eufimi, joka oli samoihin aikoihin Arsenin kanssa vihitty munkiksi Lisja Goran luostarissa ja joka ennen vuotta 1421 kävi tervehtimässä ystäväänsä Arsenia Konevitsassa ja lahjoitti hänelle valkoisen päähineensä. Tämän historiallisen vierailun tapahtuman voimme tänäkin päivänä nähdä Konevitsan luostarin Pyhän portin oikeanpuoleisen seinän maalauksessa.

Pyhittäjä Arseni ja arkkipiispa Eufemi, Lisja Goran kilvoittelijat tapaavat Konevitsassa. Yksityiskohta freskosta Konevitsan pyhän portin seinässä.

Lisja Goran luostarista on lähtöisin myös pyhä Varlaam, joka oli igumeni Ilarionin oppilas ja myöhemmin Lisogorskin igumeni. Vuonna 1410 Varlaam mainitaan Jurjevin luostarin arkkimandriittana. Hän myös perusti näköetäisyydellä Lisja Gorasta tänä päivänä jälleen toimivan Hutinin luostarin.

Lisja Goran luostari oli kuuluisa siitä, että siellä kirjoitettiin ja kopioitiin käsin käsikirjoituksia. Kukoistuskauti oli 1300-luvun lopun ja 1400-luvun alun välillä. Kaksitoista sen ajan käsikirjoitusta on säilynyt meidän päiviimme asti. Vanhin niistä on vuodelta 1397. Sitä säilytetään Pietarin Venäjän kansalliskirjastossa (Fn 141). Lisogorskin käsikirjoittajilla oli yhteyksiä Athokselle, koska Arseni ja Ilarion kävivät Pyhällä Vuorella ja toivat sieltä käsikirjoituksia - Luostarin Säännön ja kreikkalaisen Nikon Tshernogorezin Taktikonin = Kootut kirjoitelmat mm. muinaisen Antiokian kirkollisista oloista. He toivat nämä kirjat Novgorodin arkkipiispa Johannekselle, joka antoi siunauksen Arsenille perustaa uuden luostarin ja käski kopioida (käsikirjoittaa) Ilarionin tuomat käsikirjoitukset.

Kirjojen kirjoittamisen ja kopioinnin johdosta Lisja Goran luostarilla oli 1300 ja 1400 lukujen vaihteessa suuri rooli Novgorodin kulttuurielämässä. Yli 50 vuoden ajan luostari oli kaupunkinsa "hengellinen akatemia". Luostarissa myös kirjoitettiin kronikkaa ja myöhemmässä vaiheessa jopa painettiin kirjoja.

Lisogorskin luostari kuului yhteisasuttavien luostareiden joukkoon, joita syntyi vuosien 1389 - 1403 välisenä aikana ja joita olivat myös Konevitsan, Valamon, Ksenofontin ja Vidogoshtshskin luostarit.

Pyhittäjä Eufimin pyhäinjäännöksiä säilytetään Nikolo-Vjazhishtskin luostarissa Pyhän Nikolaoksen katedraalissa Novgorodista 12 kilometriä Lugan suuntaan.

Lisja Gorasta lähtöisin oli myös Hutinin luostarin perustaja pyhittäjä Varlaam. Hutinin luostari sijaitsee kolmen kilometrin päässä Lisja Goran kukkulalta.

Tuntemattomasta syystä luostari hävitettiin jo 1764. Kuitenkin 1800-luvun alussa täällä oli vielä Jumalanäidin syntymän kirkko, toinen kirkko oli hävitetty 1781 ja sen kiviä oli viety Antoniuksen luostarin muuria varten. Lisja Goran luostarin jäljet ovat näkyvisiä jäljelle jääneellä kukkulalla.

Paljon on aikaa virrannut, mutta edelleenkin on olemassa korkean ruohon ja pensaikon alla kukkula - kaukaisen menneen ajan sanaton todistaja. Tällä hetkellä paikalla seisoo vain iso puuristi.

KUKKULALLA AIKA PYSÄHTYI

Risti mielessä matkamme suuntautui kohti tätä historiallista paikkaa. Tieltä kaukana näkyi risti, jota meistä erotti laaja suoalue ja risti tuntui olevan saavuttamattomissa. Kuitenkin mieli teki käydä tällä paikalla. Igumeni Aleksandr ja minä emme pitkään miettineet, vaan päätimme yrittää. Edessä oli korkeata kuivunutta ruohoa ja sen muodostamia mättäitä, joiden alla oli paikoin paljonkin vettä sekä leveitä ojaia. Tämäkään ei pysäyttänyt meitä eikä muitakaan matkalaisiamme, jotka päättivät seurata esimerkkiämme. Jalat kastuivat jo heti alkuun, mutta mättäältä mättäälle hyppien, miesten avustamina purojen ja ojien sekä laajempien vesialueiden yli loikkien taivalsimme yli kilometrin matkan. Matka oli todellisuudessa pidempi, koska jouduimme tekemään suuriakin kierroksia, jotteimme olisi vajonneet suohon. Kiitimme Jumalaa, että talvi oli ollut vähäluminen, muutoin alue olisi ollut kokonaan veden peitossa.

Ensimmäisinä ristin juurelle ehättivät igumeni Aleksandr ja arkkimandriitta Sergei, me muut heidän perässään, minä viimeisenä, koska kulkeminen otti todella voimille ja hyppiminen tuntui selässä ja jaloissa. Sydän hakkasi kovasti, ei vain rasituksesta vaan myös innostuksesta.

Kuljettu matka oli vaivan arvoinen. Seisoimmehan ristin juurella sillä paikalla, jossa jo yli 650 vuotta sitten oli luostari ja missä pyhittäjä Arseni oli vihkiytynyt munkiksi ja mistä hän oli myöhemmin lähtenyt perustamaan Konevitsan luostaria, mistä on tänä vuonna kulunut 621 vuotta.

Aika pysähtyi. Kukulalta avautui näkymä joelle ja suoalueelle. Yllämme roikkuivat tummat sadepilvet. Hetki ja maisema olivat ainutlaatuisia. Täältä siis pyhittäjä Arsenin venhe oli lähtenyt kohti pohjoista Olhava-jokea pitkin päätyen Konevitsan saaren rantaan. Ristin ympärillä kasvoi keltaisia, minulle tuntemattomia kukkia ja pensaikkoa, viinimarjapensas oli jo kukassa. Keräsin kukkia, jotka kuivatin ja jotka ovat nyt Konevitsan luostarissa. Marjapensaan pari oksaa on istutettu Konevitsassa Igumenin puutarhaan ja toivon hartaasti, että ne juurtuvat ja ovat konkreettisena yhdyssiteenä nykyisen luostarin ja pyhittäjä Arsenin kilvoittelupaikan välillä.

Kokoontuimme kaikki ristin juurelle ja lauloimme troparin ja kontakin pyhittäjä Arsenille. Troparissa sanotaan *"Palaen jumalallista rakkautta ja torjuen mielestäsi maalliset halut sinä, ylen autuas Arseni, seurasit Kristusta horjumattomin mielin paastokilvoittelun ahdasta tietä."*

Täältä, tältä paikalta alkoi Arsenin luostarikilvoittelu.

Tuntui uskomattomalta seistä tässä ja nyt ja kuvitella, minkälainen luostari täällä aikanaan kohosi ja miten Arseni kilvoitteli täällä. Hänen matkansa jatkui täältä Pyhälle Vuorelle ja lopuksi perustamaan Konevitsan luostaria, josta meille kaikille on tullut rakas paikka. Vuosien varrella Arseni kohosi tavallisesta kilvoittelijasta luostarin johtajaksi ja hyvän elämän elettyään Kirkko julisti hänet pyhäksi. Hänestä tuli Pyhittäjä Arseni.

Konevitsassa kulkiessani etenkin pääluostarista Kazanin skiitalle, usein olen ajatellut, että kuljen Pyhittäjän jalanjälkiä pitkin. Nyt seisoin paikalla, jolta nämä jalanjäljet ulottuvat Konevitsaan. Historia tavallaan kietoutui yhteen, vaikka aikaväli on monta sataa vuotta. Tunne oli ainutkertainen. Tästä vaatimattomasta vesien ympäröimästä paikasta oli kasvanut suuri kilvoittelija, ja hänen pyhänjäänöksiään meillä on mah-

dollisuus kumartaa Konevitsan luostarissa. Kiitin hiljakseen Jumalaa, että Hän oli suonut tämän hetken parin vuosikymmenen haikailujeni jälkeen.

Lähdimme voimia vievälle paluumatkalle. Ruohon seasta löytyi muutama rikottu linnunmuna. Miten ollakaan, arkkimandriitta Sergei huomasi paikan läheltä kukkulan rinneessä isohkon kolon, joka varmasti oli ketun pesä. Näin paikan nimi Lisja Gora, Ketunmäki, konkretisoitui.

Jalat märkinä, hyvin uupuneina, mutta hyvin onnellisina ja valtavan kokemuksen kokeneina palasimme pikkubussillemme ja jatkoimme matkaa.

KONEVITSAN VELJIEN JA JUMALANÄIDIN TURVAPAIKKA

Derevjanitsan ylösnousemuksen luostarissa Konevitsan luostarin veljestö on ollut evakossa kaksi kertaa ihmeitä tekevä Jumalanäidin ikoni mukanaan.

Venäjän ja Ruotsin välisen sodan aikana, jolloin ruotsalaiset alkoivat tuhota Konevitsan luostaria, sen veljestö oli evakossa 1570-1595 Derevjanitsan luostarissa.

Vuonna 1610 ruotsalaiset sotajoukot Jaakko de la Gardien johdolla taas hävittivät Konevitsan luostarin perustuksiaan myöten. Veljestö joutui uudelleen evakkoon. Nyt veljestö viipyi yli sata vuotta Derevjanitsan luostarissa ja palasi Konevitsan saarelle vasta vuonna 1718 Pietari Suuren määräyksestä. Kuitenkin Konevitsan luostari oli edelleen vuosina 1718-1760 Derevjanitsan luostarin alaisuudessa. Vuonna 1760 Konevitsan luostari sai jälleen itsenäisyyden.

Pyhittäjä Arsenin 1393 Athos-vuorelta tuoma Konevitsan Jumalanäidin ikoni oli kummallakin kerralla veljestön mukana Derevjanitsassa. Se palautettiin jälleenrakennettuun Konevitsaan vasta vuonna 1799. Mahdollisesti juuri tuona aikana ikonista alettiin käyttää nimitystä Konevitsan Jumalanäiti. Aikaisemmin sen nimenä oli "Akafistnaja" = "Akatistos", "Svjatogorskaja" = Pyhän Vuoren ikoni ja "Golubizkaja" = Kyyhkys-ikoni.

Derevjanitsan Ylösnousemuksen luostari sijaitsee neljä kilometriä pohjoiseen Novgorodista Derevjanka-joen oikealla rannalla. Luostari tunnetaan vuodesta 1335, jolloin luostariin rakennettiin Kristuksen Ylösnousemuksen kirkko.

Sekasorron aikana (1598-1613) Ylösnousemuksen kirkon kellot vietiin Ruotsiin. Helsingin Merimuseon tutkimusryhmä on nostanut niistä kaksi – toinen niistä on vuodelta 1596 - Suomenlahdesta Hangon edustalta.

Huonoon kuntoon menneen Ylösnousemuksen kirkon paikalle rakennettiin vuonna 1695 uusi kirkko. Se kuitenkin romahti 1697 perustuksiaan myöten. Vuonna 1700 metropoliitta Jobin käskystä luostariin rakennettiin entisten kirkkojen paikalle viisikuoplinen Kristuksen ylösnousemuksen katedraali. Myöhemmin kirkkoon rakennettiin sivualttarit. Katedraalin julkisivut on päällystetty koristeellisella kuviollisella kivellä, ne ovat huomion arvoisia tänäkin päivänä. Kirkon sisällä oli erikoinen arkkitehtuuri.

KONEVITSAN JUMALANÄIDIN IKONIN VAIHEITA NOVGORODISSA AKATISTOKSEN MUKAAN

2. KONTAKKI

*Saatuaan Athosvuorelta ikonisi pyhit-
täjä Arseni suuteli sitä hartaasti ja
lausui hengessään liikuttuneena Neit-
seelle: Sinuun turvautuen lähden
kauas pohjoiseen perustaakseni luos-
tarin, jossa Jumalalle veisataan ylis-
tystä: Halleluja!*

4. IIKOSSI

*Novgorodin pyhä esipaimen Eufimi kii-
ruhti kaukaa kumartamaan Jumalan-
synnyttäjän pyhää ikonia. Hän näki sen
valaisevan uskovia ihmeiden säteillä ja
innoittavan veljestöä hengellisiin kilvoi-
tuksiin ja lauloi hartaasti Neitsytäidille:*

*Iloitse, ruumiilliset silmät sokaiseva
kirkkaus.
Iloitse, hengellisin silmin nähtävä ihme.*

*Iloitse, väärrien selitysten paljastaja.
Iloitse, oikean ymmärryksen antaja.
Iloitse, sillä Sinusta syntyi maailmaan
ilo.*

*Iloitse, sillä Sinun kauttasi koitti pohjo-
laan valo.*

Iloitse, Sinuun turvautuvien suojelija.

Iloitse, pelastuksen tielle johdattaja.

*Iloitse, Jumalanäiti, ilomme ja suojeli-
jamme!*

5. KONTAKKI

*Nähdessään vihollisjoukkojen lähesty-
vän Konevitsaa munkkiveljet nostivat
pyhän ikonin omalta paikaltaan. Sen
johdattamina he vaelsivat kauas Nov-
gorodiin ja sinne turvallisesti päästyään
iloiten veisasivat Neitsytäidille: Hallelu-
ja!*

5. IIKOSSI

*Neitseen ja Kristus-lapsen pyhän ikonin
näkeminen sai kaikki Novgorodissa lii-
kuttumaan. He ymmärsivät sen olevan
hengellinen aarre ja riensivät iloiten
pyhyttä kumartamaan ja lausumaan
siunatulle:*

Iloitse, idästä loistava aurinko.

Iloitse, uskon valon koitto.

Iloitse, langenneiden nostaja.

Iloitse, murheellisen mielen kirkastaja.

*Iloitse, sillä Pyhän Hengen armo tuli
yllesi.*

*Iloitse, sillä Sinä kannoit sylissäsi Juma-
lan Poikaa.*

Iloitse, kuolemattoman Elämän Äiti.

Iloitse, uskon totuuksien aito opettaja.

*Iloitse, Jumalanäiti, ilomme ja suojeli-
jamme!*

6. KONTAKKI

*Jumalan säätämän ajan täytyttyä
munkkiveljien harras toive toteutui ja
pyhä ikoni tuotiin Novgorodista takaisin
Konevitsan saareen. Tällöin munkit Py-
hän Hengen innoittamina kertoivat Ju-
malanäidin suojeluksesta kaikille ja
kansa veisasi riemuiten: Halleluja!*

Igumeni Aleksandr ja Derevjenitsan luostari, jonka suojissa Konevitsan veljet ja Konevitsan Jumalanäidin ikoni olivat evakossa vuosina 1570-1595 ja 1610-1718. Ikoni palautui Konevitsaan vasta 1799.

Uspenian (Jumalanäidin kuolinuneen nukkumisen) kirkko trapesan kanssa rakennettiin 1725. Vuonna 1856 se vihittiin uudelleen Konevitsan Jumalanäidin ikonin kirkoksi. Kellotapuli rakennettiin 1730-1735.

Vuonna 1875 rakennettiin kivinen kolmikerroksinen naisten hiippakuntakoulun rakennus, jossa nyt toimii huumausaineklinikka "Katarsis". Lisäksi oli koulurakennus.

Vuoteen 1875 luostari toimi miesluostarina, sen jälkeen naisluostarina. Joka vuosi 23. heinäkuuta (Konevitsalaisen ikonin juhla vanhan kalenterin mukaan) luostarissa toimitettiin laajalti tunnettu ristisaatto. Uspenian kirkossa säilytettiin tarkkaa kopiota ihmeitätekevistä ikonista, jota lähialueen asukkaat suuresti kunnioittivat. Vallankumouksen jälkeen luostari suljettiin. Katedraalia käytettiin pitkään lasikuitutehtaan varastona.

Alkuperäisestä luostarista ei ole mitään jäljellä. 1700- ja 1800 -luvulla rakennetut kirkot seisovat sen paikalla, mutta niitä ei ole palautettu Novgorodin hiippakunnalle.

Tämän hetkinen luostarialue ei kuulu turistiohjelmaan, sinne ei järjestetä opastuskierroksia. Kuitenkin kuten ennenkin, luostari kohoo Derevjanka-joen rannalla entisen Suur-Novgorodin loistavana muistomerkkinä.

MUSTIA KORPPEJA JA SINISIÄ KUKKIA

Näiden tietojen varassa ajoimme kuoppaista tietä Derevjanitsaan. Saavuimme pienen kylän ympäröimälle alueelle, vasemmalla virtasi joki. Edessämme oli Kristuksen Ylösnousemuksen jokseenkin rappeutunut, mutta muodoiltaan kaunis kirkko. Pääkupolista ja yhdestä sivukupoleista puuttui yläosa ja siellä kasvoi pieniä puita. Kolme muuta kupolia oli ehjänä, mutta niiden ristit repsottivat vinossa eri suuntiin. Katedraalin kaikissa kolmessa ovessa roikkuivat isot munalukot eikä ollut mitään toivoa päästä sisään. Lisäksi seinillä ympäriinsä oli varoituskilpiä. Kirkon ikkunoita ympäröivät koristeet ovat tänäkin päivänä kauniita, eri kerrosten ikkunoissa on erilaiset koristeet. Aikanaan kirkko on ollut todella kaunis, rappeutuneisuudessaankin se heijasti tyylikkyyttä.

Kiertäessämme kirkkoa, huomasimme, että sivualttarin puoleisessa päädyssä oli yksi ikkuna rikki. Se sijaitsi jokseenkin korkealla, mutta se ei estänyt igumeni Aleksandria pyrkimästä sisään. Ryhmän miehet auttoivat häntä kipuamaan siitä, minä annoin kamerani mukaan. Palattuaan isä Aleksandr kertoi, ettei päässyt pitkällekään, koska pääkirkkoon vievä sisäseinä oli muurattu umpeen. Joka tapauksessa hän pääsi käymään sisällä ja sai jopa muutaman kuvankin.

Uspenian kirkko trapesoineen ja kellotapuli olivat hiukan paremmassa kunnossa, vaikka kellotapulिन yläosa on aika rappeutunut. Katsellessani kellotapulία sen eräälle ulokkeelle lensi kaksi mustaa korppia. Niiden näkeminen vei ajatukseni heti Konevitsaan ja pyhittäjä Arseniin: kun hän aikanaan vihmoi pyhitetyllä vedellä Hevoskiven, sen koloista lensi parvi mustia korppia.

Kirkkojen välisellä alueella lauloimme kahdella kielellä troparin ja kontakin Jumalanäidin Konevitsalaiselle ikonille. Hetki oli historiallinen. Aika pysähtyi taas. Olenhan satoja kertoja rukoillut ihmeitätekevän ikonin äärellä Valamon luostarissa Heinävedellä, Konevitsassa sen toisinnon edessä alkuperäisen ikonin paikalla ja kulkenut Keiteleen Hiekan vanhan kesäkirkon ympäri. Tämä Derevjanitsan luostarin paikka liittyi nyt erottamattomasti näihin paikkoihin, ikonin historiaan ja Konevitsan veljestöön. Täällä veljestö oli asunut ja kulkenut sekä kilvoitellut. Tähän asti olin vain lukenut tästä paikasta, mutta nyt se oli jalkojeni alla ja ympärillä. Täällä ikoni oli viettänyt kaikkiaan yli 200 vuotta evakossa. Mielessä heräsi lämmin kiitos, että tämä luostari oli aikoinaan ottanut vastaan Konevitsan luostarin veljestön.

Keräsin kirkon ääreltä sinisiä villikukkia, jotka nyt kuivatettuina muistuttavat tästä historiallisesta paikasta.

Bussiimme jo mennessämme ”Katarsiksen” rakennuksesta tuli ulos muutama henkilö ihmettelemään meitä. Kysellessämme he eivät osanneet sanoa mitään luostarista. Myöhemmin Novgorodin metropoliitta Lev kertoi meille, ettei hän ole kiirehtinyt luostarialueen palauttamista kirkolle, koska lähellä sijaitseva lasikuitutehdas aiheuttaa mm. terveydellisiä haittoja. Eikä kukaan tiedä, mitä kirkon sisällä on tai on ollut, kun varoituskilpiä oli kirkon joka seinustalla.

Artikkelin kirjoittaja Helena Pavinskij ja Lisja Goran viinimarjaistukkaat, jotka nyt on istutettu igumenin puutarhaan Konevitsan luostarissa.

Kaiken kaikkiaan matkamme oli erittäin antoisa. Pääsimmehän Konevitsan luostarin historiallisille paikoille. Saimme, ainakin minä sain, uutta ulottuvuutta, nyt on helppompaa sitoa yhteen vuosisadat ja tapahtumat. Elämykset olivat syviä, ja varmaankin seuraavia kertoja astellessani Konevitsan luostarissa, nämä paikat tulevat mieleen ja vahvistavat entisestään tietoisuutta, että Konevitsan luostarissa kuljemme suuren kilvoittelijan jalanjäljissä.

“Oi isämme Arseni, rukoile lakkaamatta meidän kaikkien puolesta” ...“Älä hylkää luostariasi, jossa Kristuksen tähden olet uurrastanut ja kilvoitellut, vaan säilytä se rauhassa ja hiljaisuudessa, jotta se pysyisi järkkymättömänä näkyväisten ja näkymättömien vihollisten juonia vastaan”... Rukouksesta pyhittäjä Arsenille

Puinen risti osoittaa Lisogorskin luostarin paikan, jossa pyhittäjät Eufemi ja Arseni kilvoittelivat samaan aikaan 1300-luvulla.

IGUMENI ALEKSANDR

TÄÄLLÄ JOSSAIN ON PYHITTÄJÄISÄKIN KULKENUT...

Oli toukokuun aika ja kevät oli alullaan meidän pohjoisilla alueilla. Vaikka olikin viileätä, sateet eivät koskettaneet meitä, me onnistuimme käymään kaikissa Konevitsan luostarin elämään liittyvissä paikoissa, eikä vain niissä.

Ilman muuta olen aikaisemminkin käynyt Novgorodissa. Tässä muinaisessa kaupungissa on suuri määrä vanhoja muistomerkkejä, ja tietysti tutustuminen kaikkiin niihin veisi varmaan viikon tiiviin turistimatkailun puitteissa. Oikeastaan, jos ollaan tarkkoja, varmaankin kuukausi kuluisi, jos huolellisesti tutustuisimme kohteisiin. Siksi me emme pyrkinneet määrään, eihän voida saavuttaa saavuttamatonta. Nyt, kun on kulunut muutama kuukausi matkasta, on selvää, että ratkaisu oli oikea.

Pyhiinvaellusmatkamme suojelijana oli pyhittäjä Arseni Konevitsalainen. Hänen maalisesta elämästään ennen munkiksi vihkiytymistä ei ole mitään tietoja. Siksi ensimmäisenä päivänä kuljimme kaupungilla ymmärtäen, että täällä jossain on varmaan hänkin kulkenut. Onhan täällä säilynyt paljon 12., 13. ja 14. vuosisadan rakennuksia ja kirkkoja. Kuka tietää, minkä kirkon mahtavuus ja valo johtivat Pyhittäjän ajatukset palvelemaan Jumalaa.

Tohtori Aleksandr Saksa ja igumeni Aleksandr Pyhittäjä Arsenin jalanjäljissä. Tällä kertaa Nereditsan tiellä.

Minulle jäi käsitys, että Pyhittäjän ja Jumalan kohtaamisen paikkana on saattanut olla esimerkiksi Kristuksen kirkastumisen kirkko Nereditsassa. Se on vuonna 1198 rakennettu pieni kirkko, jonka sisäseiniä aikoinaan kauttaaltaan peittivät freskot. Jopa nyt, vaikka kirkko on sisältä melkein kokonaan tuhottu suuren isänmaallisen sodan aikana (1941-1945), siitä jää ihmeellinen kuva.

Mahdollisena paikkana on voinut olla myös Jurjevin luostari, josta on maininta jo 12. vuosisadalta. On varmaa, että pyhittäjä Arseni on käynyt tässä luostarissa. Tietysti myös Sofian katedraali, joka aikoinaan oli mittaamattomien Novgorodin maiden sydän. Minulla oli mahdollisuus toimittaa Jumalallista liturgiaa Sofian katedraalissa, jota vanhempia Venäjällä ovat vain alanialaiset kirkot Kaukasuksella.

Sofian katedraalissa ovat palvelleet Novgorodin arkkipiispat, joista melkein jokaisesta voisi kirjoittaa laajan tieteellisen teoksen. Tässä kirkossa on rukoillut minunkin taivaallinen suojelijani pyhä hurskas ruhtinas Aleksanteri Nevski, joka oli Novgorodin maiden ruhtinaana 13. vuosisadalla. Samoin täällä on toimittanut jumalanpalveluksia pyhä Eufimi Novgorodilainen, Vjazhishtshskin ihmeidentekijä, joka oli pyhittäjä Arsenin aikalainen, joka oli vihitty samassa Lisja Goran luostarissa kuin pyhittäjä Arsenikin ja joka oli Konevitsassa Pyhittäjämme vieraana.

Matkamme yhtenä hengellisenä ilona oli käydä kumartamassa pyhän Eufimin pyhäinjäännöksiä, jotka ovat nykyään Vjazhishtshskin luostarissa (valitettavasti minä jouduin lähtemään aikaisemmin Novgorodista). Pyhittäjä Arseniin vaikuttavana luostarina saattoi olla myös Varlaam Hutinilaisen luostari, jossa me myös kävimme ja joka toimii nyt naisluostarina.

Kuitenkaan Derevjanitsan Ylösnousemisen luostaria, jossa aikanaan Konevitsan munkit ja Jumalanäidin Konevitsalainen ikoni olivat paossa ruotsalaisten hävityksiä, ei ole vielä jälleenrakennettu, vaikka suuri osa sen myöhäisempiä rakennuksia on säilynyt. Osa rakennuksista on tyhjiillään, osa on muutettu varastoiksi ja tuotantotiloiksi. Silti joen rantatörmällä kohoavat kirkot synnyttivät lämpimän ja valoisan tunteen.

Olisi paikallaan sanoa, että Konevitsan luostari auttaisi jälleenrakentamaan Derevjanitsan luostaria vastaten näin sille siihen apuun, jota se oli antanut kolme vuosisataa sitten meidän luostarillemme, mutta valitettavasti meillä ei tässä vaiheessa ole sellaista mahdollisuutta. Kuitenkin nyt, kun olemme käyneet Derevjanitsan luostaris- sa, me voimme vielä hartaammin rukoilla Jumalanäidin Konevitsalaisen ikonin edessä, että saataisiin jälleenrakennettua luostari, jossa ihmeitätekevä ikoni oli paossa melkein kaksi vuosisataa.

Vielä yksi muistorikas pysähdys Lisja Gorassa.

Aikanaan täällä seisoi Jumalanäidin syntymän luostari, missä nuori novgorodilainen käsityöläinen vihkiytyi munkiksi ja sai nimen Arseni. Nyt luostarista muistuttaa vain kumarrusristi matkalla Varlaam Hutinilaisen luostariin. Kaukaa katsottuna risti tuntuu pieneltä ja ikään kuin se seisoi keskellä tasaista peltoa. Kuitenkin meidän urhoollinen ryhmämme ylittäen vesiesteet ja tiettömän alueen, lähestyi ristiä. Silloin me näimme, ettei risti olekaan pieni ja se seisoo pienellä kummulla. Mikään muu ei muistuta tämän paikan menneestä suuruudesta. Helena Pavinskij onnistui löytämään palan vanhaa kalkkikiveä, joka mahdollisesti on aikanaan ollut Lisogorskin luostarin seinää. Nyt tämä kivi on Konevitsan luostarinmuseossa ja muistuttaa meitä meidän hienosta matkastamme.

Rukoushetki Derevjanitsan pihalla.

Igumeni Aleksandr ja arkkimandriitta Sergei taustanaan Venäjän valtakunnan 1000-vuotismonumentti ja Sofian katedraali.

ARKKIMANDRIITTA SERGEI

HENGELLISILLÄ JUURILLAMME NOVGORODISSA

Sain suuren ilon ja kunnian osallistua Konevitsa ry:n hallituksen "siivellä" Novgorodin matkalle 1.-4.5.2014. Kiitos Konevitsa ry:n hallituksen puheenjohtajalle, rovasti Heikki Jääskeläiselle kutsusta ja Helena Pavinskijlle loistavasta ohjelmasta. Mukana olleille kiitos iloisesta matkaseurasta!

Olin käynyt Novgorodissa ensimmäisen kerran pyhiinvaelluksella vuonna 1987 eli 27 vuotta sitten ja vain kerran sen jälkeen pikaisesti ohikulkumatkalla. Hämmästyttävien ja suurin muutos oli toimivien ja jälleenrakennettujen ja -avattujen kirkkojen ja luostarien suuri määrä. Enpä aikoinaan osannut kuvitella Pyhän Georgioksen eli Jurjevin luostarissa vieraillessani, että se olisi vielä joskus toimiva luostari. Pienen veljestön voimin, mutta kuitenkin. Jurjevin luostarissa olikin yksi matkamme kohokohdista, kun Novgorodin metropoliitta Leo oli tullut meitä sinne varta vasten tapaamaan.

Historia tuli todeksi, ja matkan ehdotonta huippua oli käydä kahden muinoin niin merkittävän luostarin raunioilla: Lisogorskin ja Derevanitsan luostarien paikoilla, jotka liittyvät olennaisesti Konevitsan luostarin historiaan.

Lisogorskin luostarissa pyhittäjä Arseni Konevitsalainen otti vastaan munkkivihkimyksen ja kilvoitteli siellä ensimmäiset luostarivuotensa. Luostari sijaitsee muinaisella saarella, jossa on enää jäljellä vain suuri puinen muistoristi. Ikimuistettava oli jalkaisin tehty matka tuolle luostarin paikalle pellon yli, joka osoittautui myöhemmin suoksi ja jolla tarpoessamme ja ylittäessämme vesiojia kenkämme kastuivat. Koimme suurta hengellistä iloa, että olimme vaeltaneet tuon ”erämaan” halki. Saaren nimi suomeksi on Ketunmäki ja se olikin nimensä veroinen sillä tuolla pienellä saarella oli kuin olikin ketun pesä.

Derevjanitsan luostarissa Konevitsan luostarin veljestö ja ihmeitätekevä Konevitsan Jumalanäidin ikoni olivat paossa ruotsalaisia sotajoukkoja pariinkin otteeseen, Venäjän ja Ruotsin välisen sodan aikana 1570-1595 sekä toisella kerralla yli sata vuotta vuosina 1610-1718.

Luostarin kaunis kirkko on pahasti rappeutunut ja pihapiirissä on huumevieroitusklinikka sekä aivan naapurina lasikuitutehdas, joka on jatkuva lasikuitupölyhaitta. Hiipakunnalla ei ole toistaiseksi näistä syistä kiinnostusta avata ja jälleenrakentaa luostaria.

Lisogorskin luostarin lähellä on suuri ja kokonaan raunioista jälleen rakennettu pyhittäjä Varlaam Hutynilaisen nunnaluostari. Siellä olimme mukana rukoilijoina vigiliassa ja saimme käydä kumartamassa pyhittäjä Varlaamin reliikkejä. Pyhän Eufimi Novgorodilaisen pyhäinjäännökset olivat vuorostaan Nikolo-Vjazhitshskijn naisluostarissa, missä on kaunis kirkko, mutta pieni sisaristo.

Sunnuntain liturgiassa saimme olla rovasti Alexander Ranteen johdolla Pyhän Sofian katedraalissa, mikä on koko Venäjän vanhimpia pyhäkköjä 1000-luvulta.

Lauantaiaamuna kun hallitus piti kokoustaan, sain tilaisuuden vieraillla Fasettipalatsissa (vuodelta 1433), missä on näytteillä Novgorodin arkkipiispojen jumalanpalveluspuukuja ja esineitä sekä ikoneja tuhannelta vuodelta. Samoin Novgorodin ikonimuseo on täynnä aivan henkeäsalpaavia ikoneja. Museokierroksen kruunasi Jaroslavin pihassa oleva, verrattain uusi metalli-ikonimuseo. Sielläkin vanhimmat metalliristit ja -ikonit ovat tuhat vuotta vanhoja.

Suomen Karjalan ortodoksit olivat muinoin satoja vuosia Novgorodin hiipakunnan alaisia, joten oli hyvä käydä jälleen näillä pyhillä paikoilla ja hengellisillä juurillamme.

Eija ja Taina menossa puutarhatöihin.

TAINAN KANSSA TALKOOLAISENA KONEVITSASSA 15.6-2.7.2014

Siinä se oli. Kesäkuun 15. päivä. Vihdoinkin! Kyllä sitä oli jo odotettukin, minä syyskuulta lähtien ja Taina vähän kauemmin. Niin me hyppäsimme junaan, Taina Helsingistä ja minä Kouvolasta, ja ei aikaakaan kun olimme Lappeenrannassa missä Veikko meitä jo odottelikin. ABC:ltä poimittiin muutama pyhiinvaeltaja mukaan, ja sitten suunnattiin rajalle. Juttua riitti kun mukaan sattui Konevitsan korkeakoulun jo moneen kertaan käynyt Marja.

Rajamuodollisuudet sujuivat lähestulkoon ongelmitta, mitä nyt parille meistä laittoivat väärän päivämäärän tuloleimaan. Onneksi tarkka tyttö huomasi virheen ja se korjattiin saman tien. Eikä takaisin tullessakaan kukaan sanonut korjatusta leimasta mitään. Tosin olisimme me viihtyneet saarella kauemminkin, jos eivät olisi pois laskeneet.

Matka Sortanlahteen on aina yhtä mielenkiintoinen, arvotaan mitä monttua väistää ja mihin osuu. Mutta kaikkeen tottuu ja mieli ja ajatukset olivat jo luostarin rauhassa. Tällä kertaa nuo 6-7 km Laatokan yli taittuivat reippaasti katamaraanilla eikä aikaakaan kun luostarin pääkirjon siniset kupolit siintivät jo horisontissa. Aivan kuin olisi taas kotiin tullut, sinne hengelliseen kotiin missä niin sielu kuin ruumiskin lepää.

Majoituimme vanhaan tapaan Punaiseen hotelliin ja kun enimmäkseen tavarat oli purettu oli aika lähteä katselemaan, mitä luostarissa oli talven aikana tapahtunut. Illallisella tapasimme veli Ivanin, joka olisi meidän työnjohtajamme seuraavien kahden viikon

aikana. Miellyttävä yllätys oli, että hän puhui jonkun verran englantia. Ei joutunut minun ei aina niin sujuva venäjän kielen taitoni liian kovalle koetukselle. tosin pärjäsinhän sillä edellisenäkin kesänä hyvin.

Illalla kävelimme vielä uimarannalle ihailemaan auringonlaskua. Onneksi, koska noita kauniita lämpimiä päiviä ja iltoja ei kovinkaan monta kahteen viikkoon mahtunut. Onneksi olin edellisen kesän kokemuksen perusteella osannut varautua villasukilla ja villapaidalla ja ohjeistanut Tainaakin, joten kohtuullisen hyvin tarettiin.

Maanantaina sitten alkoikin talkoolaisen arki ja maittavan aamupuuron (miten se isossa padassa tuntikausia haudutettu puuro voikaan maistua niin hyvältä!) jälkeen oli työnjako. Meidän lisäksi siellä ei juuri muita talkoolaisia ollutkaan, tietysti työmiehiä ja hotellilla naisia ja koululaisia, jotka pelastivat meidät puutarhalla loputtomalta rikkaruohojen kitkemiseltä. Kuuliaisuustehtäviä oli tänäkin kesänä laidasta laitaan...

Ensimmäisenä pääsimme siivoamaan pääkirkkoa isä Vladimirin tarkassa ohjauksessa. Ensin vanhat kuihtuneet kukkaset pois ja lopuista asetelmat Konevitsan Jumalanäidin ikonin eteen, sitten pölyt pois ikoneista, ikkunapenkeistä ja tuoleista, lattian lakaisu ja pesu... Puhdasta tuli! Mietimmekin Tainan kanssa, että miten siivous onkaan ihan mukavaa saarella vaikka kotona se on kuin tervanjuontia. Ehkä se on tuon pyhän paikan ilmapiiri ja tunnelma: siellä nöyränä ottaa vastaan työn kuin työn, vaikka toiset kuuliaisuustehtävät ovatkin vähemmän mukavia kuin toiset.

Meidän kahden ja puolen viikon (saimme kaksi lisäpäivää, kiitos Veikon ja

Pyhittäjän juhlaaksi kirkon lattia peitettiin tuoreella ruoholla.

pyhiinvaeltajien, ja Laatokan) talkoomatkaamme mahtui monenlaisia töitä. Pääkirkon lisäksi siivosimme Arsenin kirkon, siivosimme hotellilla, olimme puutarhalla kitkemässä ja laittamassa puruja katteeksi mansikkamaalle, kuorimme juureksia, tiskasimme ja pesimme keittiön lattioita, perkasimme 10 kg särkiä, jotka veli Ivan oli saanut lahjaksi... Siinä meni kolme tuntia kahdelta naiselta. Ja keittiön Igor ja Sasha pyörittivät silmiään, kun kerroin että Suomessa särjet annetaan kissoille. Ja vaikka ne paistettuna ja keitossa hyvältä maistuiivatkin niin totesimme Tainan kanssa, että emme ehkä kuitenkaan lähde särkiongelle... Särkien lisäksi uusia makuelämyksiä oli mm. paistettu makrilli ja merikaali, molemmat tosi hyviä. Ei taida vaan kumpakaan Suomesta löytyä. Juhannusviikolla siivosimme myös igumenin asunnon, joka ei ole ihan pieni... ja kolme tuntia aikaa, ei muuten istuskeltu ja mietiskely vaan toimittiin!

Juhannusaattona tuli tuon kahden viikon ehdottomasti mukavin kuuliaisuustehtävä: pikkukirkkojen siivous. Niin me aattoamulla aamiaisen jälkeen keräsimme harjan, rätit, vettä ja sangon ja lähdimme kierrokselle. Ihana juhannussää, aurinko paistoi, linnut lauloivat mutta muuten oli hiljaista. Tuo hiljaisuus on muuten yksi niistä monista asioista jotka Konevitsan saarella viehättävät... ei liikenteen melua, vain linnunlaulua, puitten huminaa ja Laatokan loisketta. Ja tietysti Konevitsan kirkonkellot. Pikkukirkot tuli siivottua, välillä ehti nauttia kauniista kesäpäivästä ja syödä eväitä ja pääsimme jopa innokkaan pietarilaismiehen ja hänen kaverinsa kanssa samaan kuvaan. Myöhemmin selvisi, että tuo kaveri oli oikein eversti joten emme olleet ollenkaan huonossa seurassa!

Ensimmäisenä sunnuntaina päätimme lähteä retkelle kun kerrankin aurinko paistoi ja oli lämmintä. Tavoitteena oli Käärmevuori jossa meistä kumpikaan ei ollut aikaisempina kesinä käynyt mutta käymättä jäi tänäkin kesänä. Polun yli oli kaatunut sellainenkin ryteikkö puita, ettei ollut toivoakaan päästä yli tai edes ohi. Joten ensi kesäksikin on jotain tavoiteltavaa! Käärmevuoren sijaan söimme eväät Hevoskivellä ja loppupäivä meni rannalla ja hotellin seinustalla istuskellessa ja seuraa pitäessä.

24.-25.6 saarella olikin bolshoi praasnik, luostarin perustajan Pyhittäjä Arseni Konevitsalaisen juhla. Saarelle odotettiin lukuisia kutsuvieraita ja pyhiinvaeltajia, piispoja, papistoa ja veljestöä muista luostareista ja ilmassa oli suuren juhlan tuntua jo pari päivää ennemmin. Pääkirkko koristeltiin kukkasin ja lattia peitettiin paksulla kerroksella vihreää ruohoa, Pyhittäjä Arsenin pyhäinjäännöksen siirrettiin juhlan ajaksi solean eteen keskelle kirkkoa ja saari alkoi täytyä juhlavieraista. Juhlavigilia oli kauneinta ja juhlallisinta mitä olimme koskaan ennemmin kokeneet. Tulemme molemmat sen hartauden ja tunnelman muistamaan loppuikämme.

Mukavana yllätyksenä saarelle saapui myös Veikko ja tällä kertaa hänellä oli mukanaan niin vanhoja kuin uusiakin tuttuja...vai voiko niin sanoa Facebook-tutuista? Joka tapauksessa oli kiva tavata heitä ihan livenäkin :) Juhlaliturgiassa kirkko täyttyi ääriään myöten juhlakansasta, joka oli jo vähän aikaisemmin osallistunut vedenpyhitykseen Arsenin kirkossa. Liturgian jälkeen lähti ristisaatto Kazanin skiitalle, matkalla oli litania Uspenian tsasounan takana. Juhlalounaan jälkeen suurin osa vieraista poistui ja saari oli taas meidän. Mieltä lämmitti erityisesti piispa Mtislavilta saatu siunaus. Iki-muistoinen syntymäpäivälahja.

Luostarin Taina-merkkinen pesukone käynnissä Eijan kuvatessa.

Ei tuo juhlahumu ihan pelkkää juhlimista ollut: tiskasimme molempina päivinä ison tiskin. Tosin keittiön pojat lahjoivat meitä appelsiineilla ja rypäleillä. Tykkäsivät kun saivat apua. Loppuviikolla rehkimme mansikkamaalla ja yhden iltapäivän vietimme niiden särkien kanssa. Liian äkkiä oli tuo kaksi viikkoa mennyt, vaikka saimme kaksi lisäpäivääkin. Ei auttanut muu kuin pakata tavarat, jakaa loput tuliaiset ja jättää taas hyvästit tuolle rakkaalle saarelle. Laatokka päätti hiukan kiukutella, ja keskiviikkona kun oli kotiinlähdön aika, ajatus astua pieneen veneeseen hiukan hirvitti. Onneksi Kolja ei ihan ensimmäistä kertaa ollut kumiveneen ohjaimissa ja loppupeleissä Laatokan ylitys olikin hauskaa joskin hiukan märkää puuhaa.

Hankalampaa oli yrittää siirtää ajatukset takaisin normielämään ja sen haasteisiin luostarin rauhassa vietettyjen viikkojen jälkeen. Sinne kun menee, on niin helppo sujahtaa sisään luostarin rytmiin ja elämään. Nytkin jo muutaman päivän siellä oltuamme huomasimme katselevamme hieman paheksuvasti huivittomia ja housuihin pukeutuneita kävijöitä.

Kiitos Taina mukavasta talkooreissusta, ehkä vielä joskus saamme mahdollisuuden viettää saarella koko kesän, sitä ja ennen kaikkea ensi kesää odotellen!

Eija Rintahaka, Kouvola

MATKAPÄIVÄKIRJA KONEVITSAN PYHIINVAELLUKSELTA 30.6.-2.7.2014

30.6.2014

Nyt se on viimein alkanut, matka Konevitsan luostarisaarelle. Istumme Veikon luot-
saamassa autossa, Marja ja Veli, Kaisa ja Jarkko, Irma ja minä. Osa meistä on toisil-
lemme vieraita, joten automatka on loistavaa tutustumisaikaa meille. Meitä ensikerta-
laisia on monta, jokaisella varmaan omanlaiset odotukset ja ennakkoajatukset siitä,
mitä on tulossa.

Karjalasta on kuullut niin paljon kultaisia muistoja, että on todella mielenkiintoista
nähdä, millainen se tänä päivänä on. Koivikkoja ja männikköjä, vanhoja ränsistyneitä
taloja ja pieniä kyliä. Tuntuu kuin aika olisi pysähtynyt. Tiet ovat yllättävän hyvässä
kunnossa, paitsi ne tiet, jotka ovat ihan mahdottoman huonossa kunnossa. Joku on
tuonut keskelle ajokaistaa kuorman hiekkaa odottamaan sen levittämistä miljooniin
kuoppiin tiessä. Onneksi Veikko tuntee tiet ja osaa väistellä ne suurimmat kuopat.
Väisteltävää on enemmän kuin ajettavaa tietä...

Ilma on tuulinen, sateinen ja kylmä. Kun alamme lähestyä Laatokkaa, Veikko saa
viestin: Vene Konevitsaan ei tänään kulje huonon sään takia. Pettymys on suuri, kiuk-
kukin nostaa päätään, koska aika vierailuun luostarissa on niin lyhyt ja nyt siitä ajasta
menee osa hukkaan. Lähdemme etsimään yösjaa Käkisalmelta ja monen mutkan jäl-
keen ystävällinen mies ohjaa meidät Laatokan rannalla olevaan lomakylään.

Olen odottanut näkeväni Laatokan, josta olen lukenut paljon ja tuossa se nyt edessämyrskyä. Sumu peittää järven, mutta silti voi nähdä ja aistia sen suuruuden. Veikko saa tiedon, että vene Konevitsaan lähtee huomenna klo 9.45. Vietämme lomakylän rannalla mukavan illan ja nukahdamme huomisen odotusmielessämme.

1.7.2014

Aamulla aikainen herätys ja aamiaisen jälkeen lähtö Sortanlahteen. Sää on selkeämpi ja sadekin on loppunut. Satamassa iso risti jo tekee hartaan tunnelman. Astumme katamaraaniin ja venematka Konevitsaan alkaa. Luostarin kupolit ja kaunis keskikesän luonto odottavat saarella meitä. Jännittää. Tässä se nyt on, matkamme pääkohde. Ensimmäinen ajatus on helpotus siitä, että lopulta olemme päässeet perille. Majoitumme punaiseen hotelliin, miehet ja naiset omiin huoneisiinsa.

Marja johtaa meitä tutustumaan luostarin ympäristöön ja lopulta myös kehän sisäpuolelle. Kaunis maalaus luostarikehän portilla, upea kirkko ja keltainen valo sen sisällä, kolmen laulajan meille pitämä pieni konsertti. Kaikki upeat ikonit, kirkon hiljaisuus ja rauha. Tunnelmaa on vaikea selittää, mutta se koskettaa. Ajatuksia ja kysymyksiä nousee mieleen: millaista olisi elää näin, miksi ihminen haluaa tulla elämään luostariin, millainen on luostarissa asuvien munkkien historia? Pitkä hame päällä ja huivi päässä oma olo on erilainen kuin normaaliarjessa, jotenkin tuntee kuuluvansa tähän kehän sisään, kun on pukeutunut näin.

Kierrämme osan saaresta ja näemme useita suloisia pieniä tsasounia. Käymme hautausmaalla, minne haudattujen vainajien kuvat ovat näkyvissä. Heidän joukossaan mm. pieni, Laatokkaan hukkunut poika. Saaren luonto on uskomattoman kaunista. Suuria puita, erikoisia kukkia, lintujen laulua, rauhaa ja hiljaisuutta, Laatokan rantahiekkaa ja pyöreitä kiviä. Saaren ympärillä järveä silmäkantamattomiin. Takaisin tullessamme näemme luostarin eläimiä, joista mieleeni jää erityisesti hevonen, jolla on musta, piikkisuora otsatukka. Näemme vapaaehtoisia työskentelemässä heinäpellolla ja puutarhassa, näemme kehitysvammaisia nuoria omalla leirillään ja lapsia toisella leirillä.

Ruokailu luostarissa on erityistä, kuuluu vain astioiden kilinää ja lukijan ääni. Ruokailussa noudatetaan tiettyjä tapoja, joista ilmoitetaan kelloa kilisyttämällä. On helpottavaa syödä ilman seurusteluvollisuutta, keskittyä olennaiseen. Ruoka on yksinkertaista, mutta hyvää. Merikaalimuhennos maistuu tosi maukkaalle makaronin kanssa. Kellon kilistessä seuraan pöytäseurueen toimintaa ja teen samoin kuin he. Astioiden palautus luostarin keittiöön antaa mahdollisuuden nähdä, millaista siellä on. Ainakin melkoisen pimeää ja yksinkertaista. Mutta jotenkin se keittiö istuu luostarimiljööseen oikein hyvin. Ehkä siellä vähän naisen käden jälkeä tarvittaisiin. Jos ei muuten, niin keittiön ovensuussa haiskahtavien kissankuppien pitämiseen siisteinä...

Käymme ruokailun jälkeen tutustumassa museoon, missä olisi katseltavaa koko päiväksi. Hienoja valokuvia, vanhoja esineitä ja huone, joka on sisustettu keljaksi. Sen hyllyllä on perusasioiden lisäksi kännykkä, joka onkin ainoa esine nykypäivästä muistuttamassa. Muuten huone voisi olla miltä vuosikymmeneltä tahansa. Museon perus-

tamisessa on tehty kovasti töitä ja tarvittu monien ihmisten työpanosta. Tehty työ näkyy lopputuloksessa, josta saa hyvän käsityksen luostarin historiasta.

Osallistumme iltajumalanpalvelukseen. Kirkon kellojen ääni on uskomaton, sitä voisi kuunnella loputtomiin. Palvelukseen osallistuu paljon ihmisiä ja pienetkin lapset osaa-
vat toimia hartaudella kirkossa. Laulajien vahvat äänet, palvelusta toimittavien pappi-
en upeat vaatteet, osallistujien tekemät ristinmerkit ja kumarrukset sekä keltainen,
hohtava valo, kaikki ne antavat kirkolle aivan omanlaisensa tunnelman. Koen kaiken
niin kauniina ja koskettavana, etten pysty sitä sanoilla kuvaamaan. Ihmeissämme me
ei-ortodoksit katsomme ja kuuntelemme. Ja painamme mieliimme kaiken aistimam-
me, jotta voimme muistella asioita pala palalta uudelleen.

Iltamme huipentuu iltanuotiolle Laatokan rannalle. Järvi on rauhoittunut nyt koko-
naan. Keräämme palan saarta mukaamme: ihania, pyöreitä kiviä, jotka ovat vuosien
ja vuosikymmenien ajan hioutuneet Laatokan aaltojen avustuksella nykyiseen muo-
toonsa. Välillä täytyy muistuttaa itselleen, että ei ole pakko ottaa jokaista löytämään-
sä hienoa kiveä mukaan. Vietämme ihanan iltahetken yhdessä nuotien ja Laatokan
ääressä. Keskiyön valoisuudessa kuljemme hiljaa hotellille ja asetumme nukkumaan
erittäin kokemusrikkaan päivän jälkeen. Unta ei tarvitse houkutella tulemaan.

7.2014

Aamu alkaa jumalanpalveluksella. Kirkko täyttyy jälleen hartaudesta. Laulajia tosin nukuttaa ja luostarin varajohtaja käy heitä ilmeisesti nuhtelemassa, koska he lopetta-
vat pöytään nojailun. Jälleen samat jumalanpalveluksen rituaalit toistuvat, luotetta-
vasti ja ikuisesti samoina. Diakoni pysähtyy Irman ja minun luona ja suitsuttaa meitä
erityis paljon. Otamme sen kiitollisina vastaan.

Kuva Marja Söderlund.

Palveluksen jälkeen lähdemme aamiaiselle ja sitten pakkaamaan. Laatokka on myrskyinen, vaikka aurinko paistaa kauniisti. Kahden päivän aikana olemme nähneet sään vaihtelut sumusta ja myrskystä tyveneeseen ja nyt myös aurinkoiseen säähän. Laiturilla meille selviää, ettemme pääse pois saarelta katamaraanilla, vaan meidät kuljetetaan pienissä ryhmissä kumiveneellä. Jälleen uusi seikkailu Laatokalla! Kumiveneen kyyti on yllättävän pehmeää, vaikka aallot heittelevät venettä niin, että edessä istuvat irttoavat välillä penkeistään.

Kotimatka sujuu suunnitelmien mukaan, illalla olemme jo Suomessa. Kiitos kuljettajallemme Veikolle ja oppaallemme Marjalle, teidän ansiostamme tietoisuutemme Konevitsasta ja Karjalasta lisääntyivät huimasti.

Kotona 7.8.2014

Matka oli lyhyt, mutta ikimuistoinen kokemus kaikkineen. Erityisenä jäi mieleen luostarisaaren kiireetön rauha ja pysähtynyt aika. Kokemus Konevitsasta oli niin voimakas, että muutama päivä matkan jälkeen ajatukset pyörivät vain siinä. Tulee seurattua kelloa: mitähän luostarissa juuri sillä hetkellä tehdään. Mielikuvat kirkon kultaisesta valosta ja laulajien upeista äänistä kirkon holveissa nousevat usein ajatuksiin. Mieleen on jäänyt kuva oikeasta rauhan tyysijasta. Toivottavasti pääsen vielä joskus uudelleen sinne.

Kirsi Lukka, Helsinki

"BOLSHOI" TALKOOLEIRI 27.7.-3.8.2014

Ryhmä lähti talkooleirille kauniina sunnuntaiaamuna 27.7 Helsingistä kokeneen Reeta Kopsan ohjauksessa ja valvonnassa, että kaikki tarvittava varustus ja kaikki lähtijät olivat matkassa. Reetta on kokenut talkoolainen, tämä oli muistaakseni hänen 16. talkooleirinsä. Hän ohjaili joukon ja keräili vielä matkalta muutaman lähtijän.

Minä liityin joukkoon vasta Vaalimaan Rajahovissa, jossa juotiin viimeiset suomalaiset kahvit ja täyteltiin ns. pikkulaput, jotta rajamuodollisuudet sujuisivat joutuisasti. Kuljettaja sai samalla pidettyä lakisääteisen tauon, joten matka pääsi jatkumaan ja rajamuodollisuudet sujuivatkin ihan sujuvasti. Ja sitten kohti Sortanlahden satamaa. Pyhäjärveltä otettiin kyytiin vielä pietarilaisvahvistus Kiril ja näin joukko oli lopullisessa koossaan.

Aikataulu täsmäsi ja olimme hyvissä ajoin Sortanlahdessa. Meitä hakemaan tuli minuutilleen sovituksessa ajassa katamaraani, joka on ollut tämänkesäinen kulkuneuvo, kun luostarin oman laivan lisenssi ei ole vielä kunnossa. Vähän siinä tunnelma ryhmällä oli latistua, kun ei saatu katsella Laatokkaa kaikessa rauhassa Konevitsa-laivan yläkannelta. Mutta upea alus tämä uusikin oli.

Luostarirantaan saavuttuamme raahasimme varusteemme punaisen hotellin eteen ja huonejako voi alkaa. Kaikki sujuikin kohtuullisesti, mutta sitten piti saada äiti ja tytär samaan huoneeseen. Se ei sitten meinannut onnistua millään, kun hotellin väen mukaan meitä oli enemmän kuin varattuja vuoteita. Monen laskutoimituksen jälkeen asia saatiin molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun.

Aamulla ruokailun jälkeen pääsimme sitten itse asiaan, työnjakoon heti aamuruokailun jälkeen. Meille tulikin nyt uusi työnjohtaja, veli Ivan, joka jakoi sujuvasti työt. Uusi mies luostarissa ja meille uusi tuttavuus, joka sujuvalla ja varmallalla esiintymisellään sai meidät vakuuttumaan, että viikko sujuu mukavasti ja että töitä riittää. Tilannetta helpotti veli Ivanin hyvä englannin kielen taito ja tulkkimme Kaarina Sergejefin taidot.

Työtehtäviä tuli: kirkkojen kaikki matot pestiin, mustikoita kerättiin 200 litraa, vaikka sato metsässä oli varsin vaatimaton. Kasvimaalla oli päivittäin 2-henkilöä, keittiö tarvitsi jatkuvasti kolme henkilöä aamusta iltamyöhään, joten se oli laitettava kolmeen vuoroon ja miehillä oli nuotiopaikan vanhojen kalusteiden purku ja uusien valmistaminen. Tämä työ jäi hiukan kesken, vaikka Martti Kalkku teki ylitöitäkin urakan loppuun saattamiseksi.

Sitten tuli ukkosmyrsky ja jo pestyjä ja kuivumassa olevia mattoja lähti myrskyn mukaan. Kaksi saatiin pelastettua mattokomennuskunnan ja laivamiesten yhteistyöllä, mutta kaksi lähti seikkailemaan Laatokalle. Pesijät tulivat hätäisinä kertomaan, että jo pestyt matot lähtivät Laatokalle. Lohduttelin, että kyllä tästä selvitään. Onhan myrsky tehnyt Konevitsassa ihmeitä ennenkin. Ja kuinka ollakaan kahden vuorokauden

Mitäköhän noista pölleistä tuli? Veikko ja Martti tietävät.

seikkailun jälkeen matot tulivat takaisin Konevitsan rantaan. Ne huuhdeltiin hiekasta ja kuivattiin uudelleen. Ennen leirin loppua ne saatiin jo kirkon lattialle.

Olimme mukana luostaripalveluksissa ja moni osallistui ehtoolliselle Kazanin skiitalla. Perinteinen retki valkeille hiekoille tehtiin ja makkaraakin paisteltiin iltanuotiolla ja kurkittiin Laatokalle siinä toivossa, että olisi norppa näyttäytynyt. Vasta kotimatalla heti laivan irrottua Konevitsan laiturista näin norpan uiskentelemassa laivan sivulla. Se oli minullekin kesän ensimmäinen Laatokan norppahavainto.

Lämmintä riitti koko viikoksi sillä mittari pysyi +30 asteen tuntumassa koko viikon. Omalta kohdaltani olin ajatellut että tämä olisi minun vetämänä viimeinen talkooleiri. Mutta kun vietin viikon näin upean porukan kanssa ja sain valtavasti tukea Liisa Saariselta ja tulkiltamme Kaarinalta, lupasin harkita asiaa. Ehtona että he ovat mukana myös seuraavalla leirillä ja tietysti, jos hallitus minut siihen tehtävään kutsuu eikä terveyskään tästä huonommaksi muutu.

Kiitos vielä kaikille talkoolaisille ja luostarin väelle ikimuistoisesta kuumasta viikosta Konevitsassa.

Veikko Muuronen, Lappeenranta
Kuvat Marja Söderlund, Helsinki

MITEN KONEVITSA RY:N JÄSENEKSI?

Yhdistyksen jäseniksi voivat liittyä yksityishenkilöt ja yritykset, seurakunnat ja yhdistykset, jotka haluavat edistää Konevitsa ry:n tarkoitusta sekä auttaa luostaria. Yhdistykseen voivat liittyä muutkin kuin ortodoksisen kirkon jäsenet.

Halutessasi liittyä maksa yhdistyksen jäsenmaksu Konevitsa ry:n tilille Nordea **FI32 2401 1800 0138 97**. Seuran tilille voi osoittaa myös lahjoituksia luostarille.

Kirjoita viestikenttään nimesi, osoitteesi, ja maksun aihe.

Vuonna 2014 jäsenmaksut ovat:
henkilöjäsen 20,- euroa/vuosi
ainaisjäsen 300,- euroa
yhteisöjäsenmaksu 85,- euroa (mm. yritykset, seurakunnat, yhdistykset)

JÄSENTIEDOTE 3/2014

Seuraavaan tiedotteeseen otamme mielellämme juttuja Konevitsaan liittyvistä aiheista ja kokemuksista 31.10. mennessä osoitteeseen heijaa@saunalahti.fi .

KONEVITSAN LUOSTARIN TILI

Suomessa on FI87 2401 1800 0129 07. Myös sen kautta voi avustaa luostaria. Viestikenttään lahjoittajan nimi ja osoite sekä maksun aihe.

KUN MUUTATTE

Hyvät Konevitsan ystävät, kun muutatte, ilmoittakaa yhdistyksen sihteerille uusi osoitteenne jäsentiedotteen postittamista ja muuta yhteydenpitoa varten.

Jäsentiedotteen kuvat ovat Heikki Jääskeläisen, Kirsi Lukkan, Helena Pavinskin. Eija Rintahaan ja Marja Söderlundin kameroista.

Toimitus ja taitto Heikki Jääskeläinen.
Paino Tyyllipaino, Helsinki